

Vastne sotsiaalminister külastas Rāpinat ja Vārskat

Mati Määrits
mati@polvakoit.ee

Läinud kuul ametisse astunud vastne sotsiaalminister Taavi Rõivas tegi oma esimese pealinnast kaugemale ulatuva tutvumiskäigu läinud aasta lõpus Põlvamaale, tutvudes Rāpina tervisekeskuse ning Vārskas Sanatooriumiga.

Ministrit saatnud Riigikogu kultuurikomisjoni liikme Urmas Klaasi sõnutsi sai külastäik alguse AS-i Rāpina Haigla juhatuse esimehe Miia-Kersti Sultsmanni kutsest, kes lootis Hooldusravi Osutajate Ühenduse juhina kõneks võtta uudse tarkvara kasutuselevõtu kogu süsteemis. «Aga mõistagi rääkisime ka hooldusravi osutamise nii terves riigis kui ka Põlva maakonnas,» vahendas Klaas.

Kõik teenused ühest kohast

Valitsuse liige tunnustas Rāpina valda selle eest, et kõik esmavajalikud meditsiiniteenused - perearstikeskus, hooldusravihaigla, hambaravi, ultraheli- ja röntgenikabinetid jpm - asuvad ühe katuse all. «Rāpina vald on olnud kõigele sellele hea peremees, olles soetanud diagnostikaseadmeid ning remontinud Euroopa Liidu struktuuri-fondide toel ruumid,» tõdes ka Klaas.

Haigla teeb koostööd Rāpina, Mikitamäe, Ristipalo

Taavi Rõivas (vasakul) ringkäigul Rāpina haiglas ja tervisekeskuses. Teda saadavad Miia-Kersti Sultsmann, Urmas Klaas jt.

jt hooldekodudega ning osaleb ka piirkonna koduõenduses.

Vārskas Sanatooriumi juht Vello Saar tutvustas külalisel põhjalikult kuurortmeditsiini põhimõtteid, mida mujal Euroopas krooniliste haiguste ravimisel edukalt rakendatakse. Sanatooriumis osutatavat taastusraviteenust

Külastäik

rahastab haigekassa juba praegugi. Kuurortmeditsiinasutuste ja ministeeriumi sellealane koostöö peab jätkuma, leiti ühiselt. Taavi Rõivas on olnud peaministri sotsiaal- ja perepoliitika nõunik

Enne sotsiaalministri ametisse astumist on Taavi Rõivas olnud Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjoni esimees ning aastatel 2009-2011 rahanduskomisjoni esimees. 2005-2007 oli ta peaminister Andrus Ansipi nõunik sotsiaal- ja perepoliitika teemadel. Enne Tallinna Haabersti linnaosa vanema ametisse asumist, kus ta vastutas ka sotsiaalhooldekande valdkonna eest, töötas Taavi Rõivas aastatel 2003-2004 rahvastikumistri nõunik-büroojuhatajana.

Taavi Rõivase peres on 3-aastane tütar.

Allikas: [http://valitsus.ee/et/valitsus/
peaminister-ja-ministrid/taavi-roivas](http://valitsus.ee/et/valitsus/peaminister-ja-ministrid/taavi-roivas)

Indrek Sarapuu foto

Tööinspektsiooni juhhib Ain Noormägi

2. jaanuaril tööd alustanud uue peadirektori Ain Noormägi juhtimisel on Tööinspektsioonil kavas lähiaastatel tegeleda põhjalikult nelja tegevussuunaga: alaealiste ja noorte töö, uued töötajad töökohal, töötamine ehitusel, töö- ja puhkeajast kinnipidamine.

«Uued töötajad on suurimas ohugrupis: ligi kolmandik rasketest tööõnnetustest juhtub esimesel aastal uue tööandja juures. Ehitus on riskialdis ala, kus püütakse teha tööd kiiresti ja odavalt, kuid

ohutuse osas on teadlikkus sageli madal,» selgitas peadirektor Ain Noormägi.

Tööinspektsiooni avalike suhete peaspetsialisti Evelin Kivimaa edastusel näitab probleemi tõsidust mullu oktoobris toimunud õnnetus: pinnasevaringus hukkus 22-aastane kraavitööline, kes oli ametis esimest päeva.

Kaevendis olid jäetud täitmata elementaarsed ohutusnõuded, mille tagajärjeks oli noormehe surm.

Noormägi kavatseb edasi

arendada ka Tööinspektsiooni nõustamistegevust, et seeläbi ennetada tööõnnetusi ja muuta tööelu paremaks. «Samas on oluline jätkata nõudlikku suhtumist tööandjatesse, kes peavad tagama ohutu töökeskkonna,» rõhutas peadirektor.

«Vigu võib teha, kuid ainult originaalseid. Korduvat pahatahtlikku rikumist ei saa tolereerida. Kui ettevõtte rikub pidevalt seadusi, siis tuleb teda ka karistada.»

Ain Noormägi on sün-

dinud 1956. aastal Tartus. Ta on lõpetanud *cum laude* nii Tallinna Tehnikaülikooli elektriinseneri eriala kui ka Eesti Maaülikooli ökonomisti eriala. Noormägi on juhtinud 25 aastat erinevaid ettevõtteid, viimati juhatas ta mõõtevahenditega tegelevat AS-i Metrosert.

Aastail 2001-2003 läbis Noormägi Norras rahvusvahelise audiitori pädevuskoolituse, et hinnata ettevõtete juhtimissüsteeme kvaliteedi, keskkonna, töökeskkonna ning

tööohutuse vallas.

«Olen osalenud ligi 60 Eesti ettevõtte auditeerimisel ja seetõttu oman ülevaadet headest tavadest nii töösuhete kui töökeskkonna alal,» kinnitas ta.

Eelmine peadirektor Katrin Kaarma töötas avalikus teenistuses ligi 20 aastat, sealhulgas viimased viis aastat Tööinspektsiooni peadirektorina. Arstiharidusega Kaarma soovis jätkata arstina.

Koit

Loomemajas saab ringi vaadata

Rāpina mõisa ajaloolise tallihoone rekonstrueerimine Rāpina loomemajanduse keskuseks ehk loomemajaks on jõudnud ehitustöödega lõpuni, mistõttu vallavalitsus kutsub huvilisi tehtuga tutvuma.

Valla kodulehekülje andmeil viib SA Rāpina Inkubatsioonikeskus juhataja Leo Kütt 8. ja 9. jaanuaril tutvumisringkäike läbi algusega kell 15, 16, 17 ja 18.

Eesti-Läti-Venemaa piiriülese koostööprogrammi raames renoveeritakse Rāpinas Sillapää mõisa keskkuses asuv tallihoone, millest kujundatakse kohaliku kultuurielu ja loomemajanduse elavdamiseks Rāpina piirkonna loomemajanduse keskus. Petseris taastatakse kultuurimajana hoone, mis Eesti esimese iseseisvuse perioodil oli Kaitseliidu maja, ning Vilakas rekonstrueeritakse loomemajandusmajaks ajalooline kloostrile kuulunud hoone.

Projekti juhtpartner on Rāpina Vallavalitsus. Projekt kestab kokku 24 kuud ning selle peamine eesmärk on ühise ajaloo- ja kultuuripärandi säilitamine ning kohalike traditsiooniliste oskuste toetamine ja edendamine.

Koostööprojekti elluviimist rahastatakse 90% ulatuses ENPI Eesti-Läti-Venemaa piiriülese koostöö programmist.

Koit

Alanud 2013. aastal hinnad endiselt tõusevad, kuid kas ka palgad?

Loe 3. lk

Põlva Serviti vägev esitus tõi rahvusvaheliselt turniirilt II koha

Loe 5. lk

Teised lehed

Kirik ärkab kaks korda aastas

Teisel jõulupühal helises Tänassilma kiriku juures spetsiaalselt kohale toodud ja tõstuki otsa upitatud kirikukell. Kõigile Viljandi ja Tartu vahel sõitjatele hästi tuttav punastest tellistest ja maakivist ehitatud vene õigeusu kirik Kalmetu kooli juures seisab enamiku aastast tühjana. Üksnes hingedepäeval ja teisel jõulupühal peetakse seal kontsertmõtisklus. Hingedepäeva on tähistatud juba kakskümmend ning jõule viisteist korda.

«See kõik on tänu kooliõpetajale ja koorijuhile Alar Jakobsonile,» ütles Tänassilma külavanem Mait Siirus ajalehele **Sakala**. «Ilma temata poleks selline tore traditsioon algust saanud ning külarahvas on talle selle eest tõesti tänulik.» 363 päeva aastas tühjana seisev Tänassilma kirik laguneb pisitasa ja kindlalt. Kohalikele teeb eriti muret varisemisohus torn.

Ida-Virumaa saab spordipealinnaks

8. jaanuaril, mil Sillamäel tunnustatakse Ida-Virumaa tänavusi paremaid sportlasi ja treenereid, kuulutakse Ida-Viru maakond ka Eesti 2013. aasta spordipealinnaks. Ida-Virumaa on esimene maakond, kes saab terveks aastaks Eesti spordipealinna tiitli, mida hakkab jagama kodanikualgatuse korras loodud MTÜ Spordiaasta. Selle eestvedaja Ott Pärna sõnul on ettevõtmise eesmärk levitada liikumisharastuse populaarsust kogu Eestis ning tõsta igal aastal ühe maakonna spordielu esile.

Tiitel «Eesti spordipealinn 2013» on idavirumaa lastele ühtaegu tunnustuseks senitehtu eest kui ka inspiratsiooniks uutele huvitavatele spordialgatustele tulevikus. Pärna ütles ajalehele **Põhjarannik**, et spordielu aktiviseerumine soodustab piirkonnas ka turismi, terviseedendust, vabatahtliku töö tähtsust ja muud positiivset.

Muuseum näitab vanu mänguasju

Järvamaa muuseum uendas enne jõule väljapanekut Mäo reisiterminali vitriinis, vahetades seal välja kaabud, kübarad ja jaltuskepid. Programmi juht Terje Truska selgitusel on muuseumi fondist vitriini kolmele riiulile mahtunud 25 mänguasja aastatest 1960-70. «Vanimaid neist on kodus valmistatud rattastel puuhobune, pisike jonnipunn ja puidust kana-ke,» märkis ta. **Järva Teataja** andmeil jäävad mänguasjad reisiterminalis vitriini 20. märtsini.

Foto erakogust

Huvipakkuvatele kohtadele on läbi raami seni tähelepanu suunatud Hollandis.

Põlvamaad saab alanud aastal näha läbi kollaste akende

Marko Avikson
Põlvamaa Partnerluskogu projektikoordinaator

Lõuna-Eestis avastamist väärivatele paikadele tähelepanu tõmbamiseks kerkiavad sel aastal ka Põlvamaale ligi kuue meetri kõrgused National Geographicu kollased aknakujulised raamid.

Rahvusvahelise koostööprojekti, milles lööb kaasa ka National Geographic, käivitavad eeloleval suvel Lõuna-Eesti Leader tegevusgrupid, sealhulgas Põlvamaa Partnerluskogu ja Piiriveere Liider. Projekt, mis kannab nime «Elu kahe maailma piiril», jutustab lugu Lõuna-Eestist kui ühest erilisest paigast Euroopa Liidu piiril, kuhu veel ei ulatu urbaniseerunud ja suurtööstuslik maailm.

Andke raamimist väärivast paigast teada

Selleks, et leida need kohad, mis väärivad raamimist, pöördumegi Sinu poole, hea lugeja. Kui tead kohta, mis vääriks rohkem tähelepanu ning võiks meie maakonna külalistele huvi pakkuda, saada see hiljemalt 10. jaanuariks ideevooru, mille kohta leiad rohkem teavet kodulehtedelt www.partnerluskogu.ee või www.piiiriveere.ee

«National Geographicule läheb korda, kuidas elatakse eri paigus üle maailma. Lõuna-Eestis on piisavalt paiku ja põnevaid väärtusi, millega tasub tutvust teha nii omakandirahval kui ka kaugema kandi inimestel,» põhjendas ajakirja National Geographicu Eesti peatoimetaja Erkki Peetsalu osalemist selles ettevõtmises. National Geographicu ajakirjas ilmuvad Lõuna-Eesti kohta põnevad lood ja toimub fotokonkurss, millest parimad fotod avaldatakse ajakirjas.

«Oleme võtnud eesmärgiks tugevdada piirkonna identiteeti, tuua rohkem tuntuks ja külastajaid ning tutvustada piirkonda seeläbi aktiivsemalt nii sisekui välituristile,» sõnas Piiriveere Liider tegevjuht Veiko Maastik ja lisas, et maastikule paigaldatavad kollased aknad juhivad külastajate tähelepanu paikadele, mis kõige paremini jutustavad piirkonna lugu ja mis on justkui Lõuna-Eesti visiitkaardiks.

Vaatenurk

Temaatilised valdkonnad, mida akende asukohaga tahetakse rõhutada, on loodus, kultuur ja ajalugu, tervis ja aktiivne puhkus, kohalik toit, eedad ja naturaalsed tooted, innovatsioon väikeettevõtluses ning säästev ja jätkusuutlik elustiil. Nendest väärtustest tuleb lähtuda ka akende asukoha valikul. Põlvamaa Partnerluskogu tegevjuhi Tiit Rüütli sõnul ei ole Lõuna-Eestis avastamist väärt paikade eksponeerimine suunatud ainult turistidele, vaid ka meie piirkonna elanikud saavad tänu sellele väärtustada ja näha väärtust oma elukeskkonnas.

Lõõtspilliselts toob mängu ka rahvakandle

5. jaanuaril on kõik traditsioonilise muusika sõbrad oodatud Põlva Kultuuri- ja Huvikeskusesse meeleolukale kontserdile.

Põlvamaa rahvakultuurispetsialisti Kati Taali teatel algab pidu keskpäeval. Kuulda saab Lõõtsakuningaid, Põlva lõõtspillimängijate kursuse tüdrukuteansamblit ja noorte meeste ansamblit, noori tulevikulootusi Mart Kirodari ja Kristin Semmi, Põlva Lõõtspilliklubi ja lõõtsade koondorkestrit. Erikülaliseks on sel päeval Tallinna lõõtsaklubi.

Kontserdi teine pool on pühendatud MTÜ Lõõtspilliseltsi uuele algatusele - rahvakandle mängimisele. Sissepääs kontserdile on prii.

Koit

Mis juhtus

Päästjatel oli kaks väljakutset

31. detsembril kell 13.58 käisid päästjad Vastse-Kuuste valla Koorvere külas juhtunud autoõnnetusel, kus vene numbrimärkidega Toyota Land Cruiser oli sõitnud teelt välja ja rullunud üle katuse. Päästjad kontrollisid auto tuleohutust, aitasid katusele rullunud sõiduki ratastele keerata ning puhastasid sündmuspaiga avariilistest autoosadest. Autos olnud kaks täiskasvanut ja kaks last vaatas üle kiirabibrigaad.

31. detsembril kell 18.16 sõitsid päästjad Põlva valla Aarna külla, kus varem põlenud katlamaja seinakonstruktsioonis oli süttinud linaluutäidis. Päästjad avasid vaheseina ja kustutasid hõguva linaluu rohke veega.

Astra Pintson-Käo,
Lõuna päästkeskuse pressiesindaja

Algus nurmkana aasta. Eesti Ornitoloogiaühing (EOK) valis 2013. aasta linnuks nurmkana, keda tuntakse ka põldpüü nime all.

EOK edastusel elab see väikese kodukana mõõtu lind peamiselt kultuurmaastikus ning tegutseb sageli talude, lautade ja muu inimasustuse läheduses. Vaatamata sellele ei teata nurmkanade eluolu kohta kuigi palju. Eestis arvatakse seda liiki pesitsevat 4000-8000 paari, kuid uuemad loendusandmed näitavad, et nurmkanade arvukus on tugevalt langenud.

Alanud aastal on kavas meedia ja loodusõhtute vahendusel nurmkana inimestele tuttavamaks teha ning koos linnusõprade abiga selle liigi elust rohkem teada saada. Selleks ootame teateid kohatud nurmkanadest. Seda saab teha aasta linna kodulehel, nutitelefoniga ka otse vaatluskohalt.

Nurmkana käekäiku ning talviste salkade ja pesakondade suurust aitab aga selgitada küsitlusankeet. Lisaks on plaanis nurmkanade talvisesse toitmiskohta paigaldada veebikaamerad ning uurida, kes käib nende lindude pesi rüüstamas. Nurmkana ja osalusvõimalustest saab lähemalt lugeda aasta linna kodulehelt www.eoy.ee/nurmkana

Nurmkana on 19. aasta lind. Aasta linna valimise eesmärk on tutvustada avalikkusele üht meil esinevat linnuliiki või liigirühma ning kaasata loodushuvilisi aasta linna uurimise ja kaitse tegevustesse. Varasemate aasta lindudega saab tutvuda Eesti Ornitoloogiaühingu kodulehel www.eoy.ee/aastalind

Koit

Remo Savisaare/EOÜ foto

Alanud 2013. aastal hinnad endiselt tõusevad, kuid kas ka palgad?

Raivo Sihver
raivo@polvakoit.ee

Euro kasutuselevõtmise kolmanda ning elektrituru avamise esimese aasta 28. märtsil ehk 28. märtsil 2013 saabub aeg, mil taastatud iseseisvust saab olema niisama palju kui esimest isolemist (Teet Kallase väljend).

Kuigi paljud kiruvad, et kas me sellist Eestit tahtsime, on üksikisiku majandus- ja poliitiline vabadus väärtus, millest keegi eriti loobuda ei taha. Piirid on lahti ning kui kodumaal väärilist tööd ei leita, minnakse välismaale, peamiselt Soome. Ametlikult pendeldab Eesti ja Soome vahel 25 000 eestlast, tegelikkuses võib neid olla aga kuni kaks korda rohkem. Tuleb tõdeda, et Eesti ja Soome majandussidemete läbipõimumine kogub järjest hoogu ning võib-olla saab näiteks 50-100 aasta pärast rääkida isegi liitriigist.

Euro võib alles jääda

Teatavasti mõlgutasid mõned majandusteadlased Eesti väljumisel rublatsoonist üle 20 aasta tagasi mõtteid isegi Soome marga kasutuselevõtmisest. Praegu on mõlemas riigis

Raivo Sihveri foto

Kuna elekter kallines 20%, siis tuleb üks viiest elektripirnist ära kustutada.

käibel euro, mis lihtsustab oluliselt kahe riigi rahanduslikku läbikäimist.

Kui paar aastat tagasi oli oht, et eurotsoon võib laguneda ning Kreeka tsoonist lahkuda, siis tänaseks on euro ning ka Kreeka eurotsooni jäämise nimel nii palju pingutatud, et vaevalt keegi seda lõhkuma

tahab hakata.

Kõrge euroametnik Siim Kallas ütles Eesti Päevalehele antud aastalõpuintervjuus, et koos mõõdunud aastaga lõppesid ka igasugused jutud euro alalakäigust ja lagunemisest. Hea seegi, et rahaühik alles jääb, kuid ostujõud ikkagi väheneb, sest inflatsioon

jätkeb.

Kuigi rahandusministeerium hindab elektri kallinemise mõju tarbijahinnaindeksile 0,8 protsendipunktile, usub ministeerium, et tänu oodatavale kütuse odavnemisele ning soojuse hinnatõusu pidurdumisele peaks inflatsioon alanema 4%-lt 3,5%-le.

Ilm kui arvete mõjutaja

Tegelikkuses on kauppoodides alates euro käibelevõtmisest (tegelikult isegi varem) pidevalt kallinenud ning see jätkub ilmselt ka uuel aastal. Fakt on see, et elekter kallineb, mis mõjutab kogu hinnaahelat. Mis puutub inimeste makstavatesse soojaarvetesse, siis siin on tähtis tegija ilm.

Kui tuleb tõesti väga külm talv, nagu mõni kuu tagasi ennustati, siis mõjutavad suured sooja- ja elektriarved kindlasti paljude, eriti väiksema sisetulekuga inimeste käitumist, sest arvete maksmine võib üle jõu käia ning jääda kätte. Kui aga tuleb pehme talv, nagu viimasel ajal ennustatud on, ei pruugi arved väga lakke tõusta. Asi võib huvitavaks minna neile, kes sõlmisid fikseeritud hinnaga elektristulepingu. Soe talv võib vähendada elektritarbimist ja nõudlust turul ning börsihinnad võivad isegi kukkuma hakata. Kui elektri tegelik hind kujuneb börsil, siis Elektrilevi võrgutasu kallineb veerand

senti kWh kohta ning see on naabritest kõrgem.

Vajatakse uut kasvumootorit

Inflatsiooni tõttu ootavad paljud palgatõusu. Kuigi keskmine palk kasvab aastast 6%, ei tõuse see kõikides valdkondades ega ettevõtetes. Nii et palgakäärid aina suurenevad.

Eelmisel aastal avaldatud rahvaloenduse andmed mõjusid paljudele külma dušina, sest Põlvamaa rahvaarv väheneb nii kiiresti, et paljudel ettevõtetel võib hakata nappima tööjõudu. Ja seda mitte ainult maakonnas, vaid kogu Eestis.

Analüütik Maris Lauri hoiatab, et praegune ehk kvalifikatsiooniti tööjõu nappus muutub kohe-kohe absoluutseks, mis tähendab, et töötajaid polegi kuskilt võtta. Järjest enam hakatakse kaasama mitteaktiivseid inimesi, korraldatakse paremini tööd, võetakse kasutusele tootlikumaid masinaid ja seadmeid ning uuemaid tehnoloogiaid. Tarkinvestor (tarkinvestor.ee) Kristjan Lepik peab Eesti kasvuvõimaluseks nutikat spetsialiseerumist. Saame näha, kas see tõesti ka nii olema saab.

Uuest aastast kehtima hakkavad muudatused

Rahandusministeerium tuletab meelde, et uuest aastast hakkavad kehtima järgmised muudatused:

Kodualune maa vabastatakse maamaksust. Maksuvaba on maa, mille asuvas elamus on maksu maksja elukoht vastavalt rahvastikuregistri andmetele. Kohalduv maamaksuvabastus toimub automaatselt. Maksuvabastus on tihedama asustusega kohtades kuni 0,15 ha ning mujal kuni 2,0 ha ulatuses.

KOV-idele kompenseeritakse maamaksu laekumise vähenemine tulumaksumäära tõstmisega. Neile laekuv tulumaksumäär tõuseb 2013. aastal 0,17 protsendipunkti võrra 11,57 protsendini ning 2014. aastal 0,03 protsendipunkti võrra 11,6 protsendini. Samuti saavad omavalitsused lisaraha 990 000 eurot maamaksuvabastuse haldamiskulude katmiseks.

KOV-ide laenupiirangu kehtivus pikeneb. Järgmisest aastast kuni 2017. aastani jääb kohalikele omavalitsustele kehtima netovõlakooormuse suurendamise piirang. Kuni 2016. aasta lõpuni ei tohi omavalitsuste netovõlakooormus tõusta üle 60

protsendi. Sätte eesmärk on võimalike finantsriskide vähendamine ning eelarvepositsiooni kindlustamine.

Keskkonnatasud jao- tatakse ühtlasemalt. Jõustuvad keskkonnatasude seaduse muudatused, millega vähendatakse üleriigilise tähtsusega maardlatest otse kohalikule omavalitsusele laekuvate keskkonnatasude osakaalu. Üleriigilise tähtsusega maardla asukohaga omavalitsusele hakkab järgmisest aastast laekuma 25 protsenti 2011. aastal kehtinud tasude määras.

Järgneva nelja aasta jooksul kompenseeritakse omavalitsustele osaliselt tasu määra vähenemine. Omavalitsuste tulubaas sellega ei vähene. Kaevandamisõiguse tasu ja sellega seotud vee erikasutuse tasu osa vähendamist vahepeel on rahastatud riigieelarvega tasandusfondi kaudu tagasi omavalitsustele.

Jõustub 2013. aasta riigieelarve seadus. 2013. aasta eelarves on plaanitavad kulud 7,7 miljardit eurot ja prognoositavad tulud 7,5 miljardit eurot. Eelarves on olulisel kohal sotsiaalse turvalisuse suurendamine – kas-

vavad pensionid, vajaduspõhised lastetoetused, töötutoetused ning ravikindlustuse kulud haigekassa eelarves. Suurenevad ka valitsemisalade palgafondid 4,4 protsenti, mille jaotuse ametiasutuste vahel otsustab iga minister. Tegevusalade lõikes on kulud püsinud aastate vältel stabiilsena ning suuremaid muudatusi ei toimu ka 2013. aastal. Võrreldes teiste EL-i riikidega, püüame jätkuvalt enam haridusse, kultuuri ja riigikaitse.

Valitsussektori eelarve on 2013. aastal tasakaalu lähedal, kuid veel 0,7 protsendiga SKP-st puudujäägis. Prognoositav võla koormus on 12 protsenti SKP-st, millest EFSP-i mõju on 4,3 protsenti.

Üldine maksukoormus langeb 2013. aastal 32,6 protsendile, mis on viimase viie aasta madalaim tase.

Alkoholiaktsiis tõuseb viis protsenti. Muudatus tagab alkoholi hinnatõusu samas tempos üldise hinnatõusuga, et alkoholi kättesaadavus ei suureneks. Eeldusel, et alkoholi omahind jääb samaks, tõuseb muudatuse tulemusena uuel aastal alkoholi toote hind keskmiselt 0,6-3 protsenti. Hinnanguliselt suu-

Veel muudatusi 2013. aastal

- 2013. aastal jätkavad peale keskpanga muuseumi kroonide vahetamist eurodeks keskkursiga 15,6466 ja teenustasuta Swedbanki ning SEB panga sularahakontorid üle Eesti.
- 20. detsembril 2012 sai valitsuses heakskiidu eelnõu, millega saab kiiralaenu andmine selgemad raamid, et vähendada üle jõu käivate laenu võtmist, ning karmistuvad ka tarbimisaenu reklaamimise tingimused.
- Aasta algusest jõustuvad seadusemuudatused, mis lubavad kohtutäituritel arestitud vara müüa e-oksjonikeskkonnas.
- 1. jaanuarist 2013 jõustusid vee erikasutusloa taotlemisega seotud muudatused. Näiteks ei pea vee erikasutusloa taotlust enam esitama kahes eksemplaris.
- 1. jaanuarist 2013 jõustusid seadusemuudatused, mis lihtsustavad senist kohtudokumentide kätetoimetamist, võimaldades inimestega kontakti võtta ka internetist leitavate telefoninumbrite, elektronpostiaadresside või sotsiaalvõrgustiku kasutajakontode kaudu.

renevad alkoholiaktsiisi tõstmise tulemusena riigieelarve tulud 2013. aastal 7 miljonit eurot.

Tubakaaktsiis tõuseb kuus protsenti. 2013. aastaks kavandatud sigarettide aktsiisimäär 10% tõus hajutatakse kahele aastale, et maandada hinnatõusuga kaasnevat salatururiske. Aastatel 2013 ja 2014 tõstetakse sigarettide aktsiisi kokku ligikaudu 12 protsenti, et saavutada Euroopa Liidus 2014. aastal jõustuv alammäär 90 eurot 1000 sigareti kohta. Seega asendatakse sigarettide aktsiisi 10-protsendiline tõus 2013. aastal kuueprot-

sendilise aktsiisitõusuga nii 2013. kui 2014. aastal.

Aastal 2013 tõuseb sigarettide aktsiisi alammäär praeguselt 80 eurot/1000 sigareti kohta tasemeni 84,8.

Kehtima hakkavad käibemaksuseaduse muudatused. Nendega ühtlustatakse nõuded arvetele ja teenuse käibe tekkimise määratlust Euroopa Liidus kehtivate nõuetega, mis puudutab mittemaksukohustuslasele autode, lennukite ja laevade üürile, rendile või kasutusse andmist. Edaspidi tuleb teenus maksustada kohas, kus on kliendi asu- või elukoht.

Kehtima hakkab riigihangete seaduse muudatus, millega tekib kohustus võimaldada pakumuste ja taotluste elektroonilist esitamist vähemalt 50 protsendi ulatuses hankija eelarveaastal planeeritavate riigihangete rahalisest mahust.

Jõustub majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise leping. Lepingu eesmärk on kindlustada majandus- ja rahaliidu majanduslikku alust, võttes vastu eeskirjad liikmesriikide eelarvedistsipliini tugevdamiseks fiskaalkokkuleppe abil, tõhustada liikmesriikide majanduspoliitika koordineerimist ning parandada euroala juhtimist.

Rahandusministeerium jätkab uue eurotoetuste perioodi planeerimist. Perioodi 2014-2020 eurotoetused suunatakse hariduse, majanduse, keskkonna, energeetika, transpordi ja infotehnoloogia arendamiseks. Esialgse rahastamiskava ehk vahendite jaotuse valdkondade vahel esitab rahandusministeerium valitsuskabineti aruteluks 2013. aasta I kvartalis.

Liisi Poll
rahandusministeeriumi avalike suhete osakond

Küsimus isapuhkusest

Tootmisüksuses töötatakse 24-tunniste töövahetustega - ööpäev töö, kolm ööpäeva vaba, kuid kontoris on kaheksatunnine tööpäev. Kui 2013. aastast on isal lapse sünni korral õigus kümnepäevasele tasulisele isapuhkusele, tekib isade vahel suur ebavõrdsus: üks saab selle aja eest peaaegu 1,5 kuu tasu, sest nii pikaks venivad graafikus tema kümme töövahetust, teine ainult kahe nädala palga. Kas võiks arvestada selliselt, et 24-tunnine vahetus vastab kolmele puhkusepäevale?

«Sellised tasandavad arvestused ei ole seadusega kooskõlas. Isapuhkuse eesmärk on anda isale töötaja arvelt täiendavat vaba aega lapse ja perega tegelemiseks.

Seadus ütleb väga selgelt, et kokku on õigus saada isapuhkust kümme tööpäeva enne arsti poolt eeldatavat sünnituse kuupäeva ja kahe kuu jooksul pärast lapse sündi. Kusjuures

Jurist vastab

Töölastele küsimustele vastab Tööinspektsiooni Lõuna inspektsiooni tööinspektor-jurist NEENU PAVEL.

res mitte kalendaarset tööpäeva, vaid just oma tööajakava järgset tööpäeva.

Päevi võib kasutada järjest või osade kaupa, kuid pärast lapse kahekuuseks saamise päeva seda puhkust enam kasutada ei saa.

Isapuhkuse eest tasub töötaja keskmise töötasu alusel, mille sotsiaalkindlustusamet töötajale hüvitab.

Seadus ei sätesta, kui pikalt tuleks isapuhkuse kasutamisest ette teatada.

Seega lähtume üldnormist - puhkuste ajakavasse märkimata puhkuse kasutamisest teatatakse töötaja ette 14 päeva.

Pahauskne on töötaja ja käitumine, kes pikka aega vahetustes töötavalt töötajalt konkreetsete tööpäevade kohta isapuhkuse avaldust saades asub tööajakava ümber tegema ning vahetusi lühendades-tihendades hakkab isapuhkusele kippuvale töötajale muudatusega nõustumist peale suruma.»

Kas tunned üht Vana Jõululaulu?

21.12.12., mil kogu maailma asukad olid maailmalõpu ärevuses, koguneti Leevil rahvamajja jõulupeole, kus MTÜ-lt Võhanduveere ellu kutsutud kohalik näitetrupp Pungad esines jõuluetendusega «Vana Jõululaul». Tantsuks mängis ansambel Qvalda.

Näitemänguhuvilised on kohalikud inimesed, kes on suvel korra juba publiku ees külapäeval esinenud. Näidendis esines kokku 16 tegelast ja koos käidi igal nädalavahetusel harjutamas alates oktoobri lõpust. Etenduse lavastas Helle Mendrik, kes koostas ka tekstid, mis proovide käigus ühisloominguna täiustusid.

Peategelane Vana Jõululaul (Jaan Kilusk) soovis, et keegi ta ära tunneks. Soovitu osutus arvatust raskemaks, sest külamees (Avo Kübar) libistas õllekest ja jorutas jõululauluks sobimatut «Õllepruulijat», jõuludekoratsioonide ja -kaubaga hõivatud poemüüja (Kaili Rätsep) ei pidanud sündsaks poes laulda ning eneseimetlejast beibel (Mari Plaado) jätkus silmi vaid oma näo ja huulte tarvis, ei tema süüvinud kasepakul istuva vanamehe probleemidesse.

Ka ärimies (Riho Luht) rääkis mobiili vahendusel vaid «millidest» ja aktsiamüügi tehingutest ning arvas laulu kohta, et isegi kui ta seda kunagi oskaski, siis

Vana Jõululaul oli lahkesti nõus ka laste järele vaatama.

Foto: Aasa Liiv

nüüd enam mitte - parim muusika on rahakölin. Tüüpiline!

Proua Kiirusel (Irena Luik) oli veel hulganisti jõulutoimetusi vaja korda ajada ja laulule polnud mahiti mõeldagi. Seltsimees Veneaeg (Mai Raudsaar) ei tunnistanud aga üldse jõule. Tema lubas minna sinna, kuhu vaja, ja kanda ette, kellele vaja, et Leevil luusivad ringi mingisugused jõulud. Kuulus poeet (Sven Tanilas) deklameeris peast pika luuletuse, mille kuulamine Vanale Jõululaulule piina valmistas. Oli näha ja tunda, kuidas se-

nine jant peategelase tervisele mõjus ja stressi tekitas.

Lõbusamaks läks, kui mängu tulid lapsed (Mari Plaado, Raina ja Rainer Luht, Uku Sõrmus, Ivo Rätsep, Kasper Kallari) ja ütlesid Jõululaulule, et nemad tantsivad. Varsti rokkisidki kõik koos *gangnam style*'i, hoogu läks isegi peategelane.

«Hüppasid kui dihflossi saanud tarakanid, aga laulda ikka ei osanud,» tähendas Jõululaul. Kauge-malt jalutas ema (Aire Ilves) lastekäruga lähemale ja usaldas oma lapsukesed (Maritte Arianne Plaado ja

Mairo Mendrik) kliendi-lehtede uurimise ajaks Jõululaulu hoolde. Vanale Jõululaulule lapsed meeldisid, sest nemad laulsid võõra-maa keeles «Nossa-nossa». Selle lauluga teenisid nad publiku aplausi ja Jõululaulult komme, mis ei meeldinud aga sugugi laste emale, kes arvas, et tegu on mingi kommionuga.

Lõpp hea, kõik hea

Viimaks tundis Vana Jõululaulu ära memm (Aire Ilves) koos lapselapsel (Raina Luht). Etenduse lõpus lauldi ühislauluna vana jõululaulu «Oh, kuu-

sepuu», mille sõnad olid trükitud kavalehele.

Lavastus oli päevakajaline, vahetu ja publik võttis selle suurepäraselt vastu. Mängiti emotsioone, mitte ei vuristatud lihtsalt dialooge ette - nagu päris teatris kohe. Omajagu oli ka sobivat ja vaimukat improvisatsiooni. Paistis, et kõigi osatähtjate puhul oli valik läinud otse kümneste: soliidne ja samas üleolev ärimies, muretu boheemlasest külamees, andekas luuletaja, silmapaistev klienditeenindaja, eneseimetlejast beib, jõulustressis pereema, resoluutne Veneaeg, liiguvad lapsed, südamluk memm... Kõige kandvam roll oli peategelasel Vanal Jõululaulul, kes sidus osad tervikuks ilmeka ja vaimuka jutuga. Etenduse lõpp oli südamluk, ilus ja jõulupärane.

Hea, et kohale olid monteeritud eesriided, mida sai vajadusel ette ja eest ära tõmmata. Lava tagaplaanilt paistis jõulumeeleolu loov dekoratsioon, poekaupu täis riid ja etenduse lõpus kaetud jõululaud. Siin-seal võis märgata päris elusaid kuusekesi. Muusikat seadsid Kasper Kallari ja Avo Kübar.

Igati kordaläinud jõuluetendus Leevil näitas järjekohalt veenvalt, mida kohalike inimeste ühistegusega on võimalik korda saata.

Aasa Liiv

Päikesekodu heaks annetati 202 000 eurot

Eesti Rahvusringhäälingu edastusel kogus ETV heategevussaadete «Jõulutunnel» intellektipuudega noortekodu toetuseks 202 000 eurot.

Annetuskõnesid oli kokku 42 424. Kõige rohkem tehti viie euro suuruseid kõnesid.

«Jõulutunneli» seekordse partneri SA Maarja Päikesekodu eesmärk on rajada Tartumaale Haaslava valda raske või sügava vaimupuudega täiskasvanuks saavatele lastele kodu, kus saab elada, õppida ja töötada 50 noort. Kodu päevakeskuses saaks rehabilitatsiooniteenust kuni 150 inimest ja see pakuks tegevusi kogu Lõuna-Eesti piirkonnale.

Saates esinenud ajakirjaniku Tiina Kangro sõnul on puudega inimeste hool-dajaid ja peresid märkama hakatud üsna hiljuti.

«Eestis on alles mõnel viimasel aastal hakatud aru saada, et täiesti hiilvalt ja kogemata on tekkinud meile selline liik inimesi, nagu omaste hooldajad - puudega inimeste perekonnaliikmed. Kui 20 aastat tagasi võeti maailmast üle klausel, et puudega inimese koht on kodus oma perekonna juures, unustati ära, et seal perekonnas on teised inimesed, kes võivad selle koormuse kõrval invaliidistuda,» rääkis Tiina Kangro.

Elust tingitud vajadus

Saates käsitleti pere ja riigi ülesandeid ning ootusi intellektipuudega inimeste toetamisel ja hooldamisel. Lastevanemad rääkisid oma intellektipuudega lapse kasvatamise korraldamisest perekonnas.

Tartu Maarja Kooli direktori Jaanus Rooba hinnangul näitab ühiskonna suhtumine puuetega inimestesse ja nende hoolekande korraldusse ühiskonna üldlõplisest tegelikkusest heaolust.

Saatejuht ja produtsent Margus Saar loodab, et pere ja jutustatud lood ja ekspertide hinnangud andsid üldiselt parema ettekujutuse omaste hoolduse probleemidest. Ühtlasi soovib Saar, et jutuks võetu oleks surve järgmisteks aruteludeks ja annaks tuge ka riiklike meetmete muutmiseks.

Saates esinesid Marju Länik, Marko Matvere, Maarja, noorteorkester Reaalmažoor, Kaire Vilgats, Fredi Pärs, NUKU koor, Liisi Koikson, Untsakad jpt.

2011. aastal koguti teevaatajate abiga Põhja-Eesti Pimedate Ühingu tegevuskeskuse uuendamiseks ja laiendamiseks 208 055 eurot.

Koiti

Uuest aastast saab arestitud vara müüa e-oksjonil

Aasta algusest jõustuvad seadusemuudatused, mis lubavad kohtutäituritel arestitud vara müüa e-oksjonikeskkonnas. Seadus sõnastab elektroonilisele ostu-müügikeskkonnale esitatavad nõuded ja lihtsustab ostuhuvilise jaoks oksjonil osalemise korda.

«Eesmärk on muuta oksjonite korraldamine selgemaks ning ostjatele mugavamaks ja käepärasemaks. Kuivõrd muutused on suures osas suunatud just kasutusmugavusele ja lihtsusele, suurendab see ka ostjate hulka ning võimaldab täituril saada müüdavate

asjade eest suuremat hinda,» sõnas justiitsminister Hanno Pevkur.

Seaduse jõustumisel muutub okjosnivarade müügikeskkond täiturile hõlpsamini kasutatavaks ning ka ostu sooritamise inimesele käepärasemaks. Seni pidi täitur korraldama ka väiksemate asjade puhul, nagu näiteks mobiiltelefonide, telerite või sülearvutite müügi oksjoni oma büroos. Selline müügikorraldus ei anna toimuvast head ülevaadet ning on ebamugav ostjale.

Seadusega muudetakse ka oksjonite läbiviimise

korda, näiteks oksjoni pikuse määramist ning seda, kui kaua peab olema võimalus senist parimat pakku-mist üle pakkuda. Ka tagatisraha ja ostuhinna tasumine saab selged raamid ning tähelepanu on pööratud ka esindaja kaudu oksjonil osalemise võimalustele. Kuna tegemist on e-lahendusega, on reguleeritud ka käitumine oksjoni jooksul tekkinud tehniliste tõrgete korral.

Hiljemalt 2016. aastal tuleb e-oksjonikeskkonnas kasutusele võtta pangalingiteenus, mida kasutades saab väikese väärtusega

vallasasjade e-oksjonile registreeruda ka enampakumise toimumise kestel, mis elavdab eeldatavasti just vallasasjade müüki.

Teine suurem muudatus puudutab kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Kojale (KPK) avalik-õiguslike nõuete edastamist, mida praegu tehakse e-posti kaudu. See on ebamugav, aeganõudev ja läbipaistmatu, see tähendab, et nõudeid ei ole võimalik täna jagada võrdset ei arvuliselt, sis-senõudjate järgi ega nõuete sisu järgi. Kuna nõuete kogumise ja jagamise töö maht on olnud jätkuvalt

Kaia Lutter, justiitsministeeriumi pressiesindaja

Uus aasta tuli pealinnas tasuta bussisõiduga

Uue aasta tulek pole küllap teab mis kultuurisündmus, et sellest kultuuriküljel juttu teha, eeskätt lihtsalt märk elu ja aja kulgemisest. Ometigi on see sündmus, millel teatav maagiline aura ja omad kindlad traditsioonid. Ja just nende traditsioonide pärast on aastavahetus siiski ka (rahva)kultuurisündmus, olgu et folkloor on ajas muutunud.

Näarisokke täna ringi ei jookse ning ka tina(õnne) valavad veel vaid üksikud, traditsioonilisi verivorste sööme aga siiski ja kuusk on toas. Ka uusaastasooivid on meil igaühel endiselt olemas. Uema aja folkloori hulka võiks lugeda aga näiteks telerivaatamise, sms-ide saatmise ja vägeva saluudi. Nagu vanasti, käib igas paigas asi aga veidi omamoodi, ja sedakorda võtsin uue aasta vastu pealinna meele.

Tuleb kohe mainida, et ka pealinlaste hulgas on väga populaarne telekavataamise traditsioon, samuti hapukapsad. Traditsiooniline on aga ka (vist juba ülemaailmselt) koguneda kesklinna, et aastat vahetada ühiselt. Kui kultuuri-pealinna tiitel ja euro võeti kaks aastat tagasi vastu Estonia-esisel platsil, siis tänava kogunesid pealinlastes tuledes kumava vabadussamba ja Jaani kiriku

Ulve Määritsa foto

1.01.2013. Linn ärkab. Südapäevaks oli Vabaduse väljak koristatud ja Raekoja platsi karussell käivitatud.

vahele Vabaduse väljakule. Rahvahulga tihedus platsil oli võrreldav laulupeoga ning, muidugi, oli meeleolugi üsna ülev. Viimast tundi aastast 2012 aitasid linnarahval sisustada ansambel Swingers (Tanja Mihhailova, Birgit Õigemeel ning Mikk Saar) ning Vabaduse väljaku hiidekraan, mis katkematus ja

das uusaastasooive edastas. Tantsiti ja juteldi, kasutati ära võimalust juua avalikus kohas alkoholi. Ning oodati.

Ülevus

Ja siis see tuli: 2013. Viieteistminutilise kõrvulukustava paugutamise ja huilgamisega ning, vaatamata südaööle, helendava

taevaga. Inimesed hoidsid lastel ja koertel kõrvu kinni ning väljak täitus kiirelt serpentiinide, šampusekorkide ja pudelikildudega. Samuti suudluste, juubeldamise ja heade soovidega.

Seejärel pidu jätkus. Nii Vabaduse väljakul kui kogu vanalinnas. Rahvast voogas tänavatel nagu tööltuleku tipptunnil ning

umbes kella ühe ajal avastas, et tantsitakse, vaatamata üha tugevemale vihmale, ka Raekoja platsil.

Pubid olid ülerahvastatud, töötasid Viru tänava lillepoed ja isegi kerjused. Rõõmus ühtsustunne valutas mõneks mõnusaks tunniks Tallinna ja seal liukuvad erinevaid keeli kõnelevad inimsalgad, «Head

uut aastat!» kuulsin vähe-malt viies keeles.

Väsimus

Mingil hetkel tuli aga hakata jälgima, kuhu astud, sest laveerima pidi üha laienevate lompide, jääliustike, tühjade pudelite ja muu prahi vahel. Mida aeg edasi, seda tihedamini torkas silma ka, et osa linnakodanikest enam päriselt seista ei jaksanud.

Ning umbes kaks tundi pärast südaööd hakkas aastavahetusele ning puhastavale/jahutavale uusaastavihmale alla vanduma juba suurem enamus, võttes suuna mõne ulaluse või uusaastaõõ graafikuga sõitvate ühissõidukite poole.

Pealinlaste uusaastakingitus

Kui eelkirjeldatu kulges pealinnas üsna viimase kümnendi traditsioone arvestades, siis midagi täiesti uut (ehk epohhiloovat?) sündis sel ööl Tallinnas ometigi – tasuta ühistransport nimelt. Ja kõik nood, kel õnnestus end bussi sisse trügida, said nimetatud hüve ka kohe järele proovida. Ning uusaasta esimestel tundidel lubati lüksust naudida isegi linnasatunud «muulastel». Head reisi ja head uut aastat!

Ulve Määrits

Põlva Serviti vägevä esitus tõi rahvusvaheliselt turniirilt teise koha

Põlva Serviti osales 27.-29. detsembrini rahvusvahelisel käsipallturniiril Limburgse Handbal Dagen. Edukate mängudega jõuti finaali FC Porto Vitalise vastu. Poolfinaalmäng OCI Nitrogen/Lionsiga lõppes pärast 7 m karistusviskeid tulemusena 37:34.

Mängu normaalaeg jäi viiki 27:27 ja poolaja võitis Serviti 14:12.

Mängu lisaaja esimene poolaeg jäi viiki 30:30 ja lisaalg lõppes tulemusena 33:33. Pärast lisaalg viisati võitja selgitamiseks 7 meetri karistusviskeid, mille võitis Põlva Serviti.

Teises poolfinaalis võitis FC Porto Vitalis Portugalist GlobalCaja Ciudad Encantada Hispaaniast 34:29.

Turniiri finaalis jääd FC Porto Vitalisele alla 21:29. Samad meeskonnad olid sama turniiri finaalis ka kolm aastat tagasi ja toonagi jäi peale Portugali klubi.

Serviti kasuks viskas Ardo Puna seitse väravat. Raido Peedomaa lisas viis, Jevgeni Kravtšenko kolm,

Meelis Kõo foto

Vaatamata mitte kõige kõrgemale reitingule, tuldi ometi teiseks.

Henri Hiiend ja Pavel Turajev kaks ning Roman Aizatullov ja Janno Kuus ühe värava.

Põlva Serviti koosseisus mängisid Henri Hiiend, Priit Jõks, Andreas Rikken, Ardo Puna, Raido Pee-

domaa, Siivo Sock, Janno Kuus, Henri Sillaste, Mihkel Muld, Indrek Neeme, Eston Varusk, Roman Aizatullov, Pavel Turajev, Jevgeni Kravchenko ja Denis Lõokene. Peatreener Kalmer Musting, treenerid

Rein Suvi ja Ly Kamja. Eston Varusk valiti aga kogu turniiri parimaks väravavahiks.

Turniiri lõppjärjestus:

1. FC Porto Vitalis/Portugal, 2. Põlva Serviti/Eesti, 3. Global-

Caja Ciudad Encantada/Hispaania, 4. OCI Nitrogen-Lions/Holland, 5. ZTR Zaporozhye/Ukraina, 6. RK Borac Banja Luka/Bosnia, 7. Eurotech/Bevo HC/Holland, 8. Guangdong/Hiina

Sporditoimet

Mammaste Karikas 2013

Uue aasta esimesel päeval sai Mammaste Tervise-sportikeskuses ja suusaradadel teoks pika traditsiooniga suusavõistlus Mammaste Karikas 2013. Vaatamata pilvisele ja soojale ilmale oli aasta esimesele suusavõistlusele kogunenud 220 suusasõpra.

Teiste hulgas olid osa võtma tulnud ka Eesti suusaspordi parmikku kuuluvad Peeter Kümmel, Timo Simonlatser, Madis Vaikmaa ja Andres Kollo.

Võistlusele andsid rahvusvahelist värvi 31 noort Venemaa suusatajat.

Võistluse protokollid on aadressil www.serviti.ee

Patrail viskas maailma koondise eest kaks väravat

New Yorgis toimunud käsipalli sõpruskohtumises alistas nn maailma koondis kohaliku esinduse 39:26.

Maailma koondise rivistusse kuulunud Saksamaa 1. Bundesliga klubi TSV Hannover-Burgdorfi leegionär Mait Patrail viskas kaks väravat.

Sporditoimet

Juhtkiri

Lõpp ja algus

Aastaring on täis saanud ja uus alanud. Täname Koidu lugejaid, kes olid ja on koos meiega. Samuti kaastöölisi, kes rikastavad lehte erinevate teemakäsitlustega. Püüame ka 2013. aastal edastada samaväärselt teavet nii kohalikust eluolust, kodumaal toimuvast kui ka sündmustest maailmas. Oleme jätkuvalt tänulikud nõuannete ja soovitude eest.

Lõppenud aastale tagasi vaadates ei saa öelda, et see halb oleks olnud. Palju sellest, mis aasta jooksul tuska valmistas, ei sõltu kohalikest omavalitsustest ega ka kohalikust ajalehest. Pidev hinnatõus, sellele jalgu jäänud sissetulekud, tööpuudus, libedad teed-tänavad ning muud igapäevaelu ja toimetulekut puudutavad mured saadavad paljusid.

Analüütikute arvamusel alanud aasta kohta ei ole rõõmustavad: võlakriis ei ole möödas, ebakindlus kestab. Kui vaadata arve, siis prognoositakse majanduskasvuks alanud

aastal 3,1 protsenti. Euroalalt tervikuna ootavad analüütikud nullkasvuaastat. Positiivne on samas see, et uudistekanalite esiuudiseks ei ole euroala kriis juba mõnda aega olnud. Kuigi Saksamaa rahandusminister Wolfgang Schäuble sõnul on kõige hullem möödas, oli kantsler Angela Merkel alalhoidlikum: «Majanduskeskkond pole järgmisel aastal mitte lihtsam, vaid veelgi raskem, kriisist pole kaugeltki veel jagu saadud. See ei tohiks meid aga heidutada, vaid veelgi energilisemalt tegutsema õhutama.»

Eestlastena on küllap kõigi pilgud pööratud kodumaa poole ja need pole kantud ainult pessimismist, vaid ennekõike talupojatar-kusest. Seepärast julgegem olla uuel aastal need, kes me tegelikult oleme, ja väärtustada seda, mis meil tegelikult on. Vähem väiklust, rohkem austust kaasinimeste vastu. Tõeline enesekindlus, jõud sünnib vaid tervest mõistusest ning sisemisest tasakaalust.

Koiti soovib, et alanud aastal oleks põhjust kirjutada vähem ebaõnnest ja rohkem õnnestumistest. Et ärapanemise asemel oleks rohkem äratagemist.

Rõõmurohket uut aastat kõigile!

Mida ootate Riigikogult uuel aastal?

«Mu meelest on oluline, et kõik inimesed alustaksid uut aastat endaga kokkulepet tehes. See kokkulepe räägiks headusest, mõistmisest, tähelepanelikkusest. See kokkulepe hõlmaks nii lähedasi kui sõpru, töökaaslast, partnereid kui ka globaalsemas mõttes tervet rahvast.

Mu soov võib kõlada pisut paa-toslikult, aga tal on sügav tõetera sees.

Kõige rohkem suhtleme me üksteisega keele abil. Olgu selleks kõnekeel, kehakeel, rahvuskeel, kõrgelennuline filosoofiline keel või mõistukeel. Selle keele abil ja kaudu saame me teha üksteisele palju head. Palju rohkem kui mis iganes raha või materiaalsete vahenditega. Sama keele kaudu võime üksteist ka osatada, solvata, haiget teha ja vaimselt hukata. Palju valusamalt kui mis tahes relvaga.

Üks küsimus

Seepärast ma soovin, et uuel aastal ja paljudel järgmistel aastatel kasutaksime oma keele jõudu nii koolis, tööl, tänaval, parlamendis või koduses pereringis selleks, et tunnustada ja armastada.

See ei ole keeruline. See on väga lihtne. See vajab ainult ühte – tahet.

Seda kõigile soovingi.»

Armastusega
Laine Randjärv,
Riigikogu II aseesimees

«Riigikogu liikmed peavad aastaringselt juhinduma Eesti inimeste ja Eesti riigi huvidest. Seetõttu ootan ja loodan, et me suudame oma töö ja tegevusega alanud aastal olla eeskujuks mitte ainult sõnades, vaid ennekõike tegudes. Leidkem vaikne iseolemise aeg, et endalt küsida – kuivõrd ma armastan oma kodumaad.

Meil ja mujal

Maksu- ja Tolliameti Põlva teenindusbüroo asub 28. detsembrist uuel aadressil Kesk 20 (Põlva Maavalitsuse I korrusel).

Liikluseks suletud Põlvas kell 8-19: üks sõidurada: 2.-11. jaanuarini Ehitajate tn majade 1-11 juures; 20. jaanuarini Jaama tn majade 21-49 juures.

Tasuta tervisekontroll. T, K kell 9-11, N kell 14-16 Põlva haigla tervisetöas: nõustamine suitsetust loobujale, vererõhu mõõtmine ja rindade kontroll.

Pensionäride tasuta juuriidiline nõustamine neljapäeviti Põlva Päevakeskuses. Registreerida tel 799 4864.

Põlva Noortekabineti Amor vastuvõtt: 1) Põlva haigla nahahaiguste kabinetiis Uus 2 T kell 14-15 ja kell 15.30-16.30, R kell 15.30-16.30; 2) Räpinas igal esimesel ja kolmandal kolmapäeval kell 8.15-13 (üldvastuvõtt eelregalusel). Info ja reg Põlvas tel 799 9164; Räpinas tel 799 9244.

Kuni 25-aastastele ravige kindlustuseta isikuile kõik teenused tasuta.

Põlva Ohvriabikeskus aitab õnnetusse sattunud või vägivalda ohvriks langenud inimesi tasuta nõu ja abiga Põlvas Võru tn 12 (politseimaja) kab 103. Vastuvõtt E 9-12; 13-16.45; K, R 9-12; 13-16. Telefoninõustamine iga päev numbril 799 5071.

Võrumaa Naiste Varjupaik avatud ööpäevaringselt (www.naisteliin.ee). Kontakttel 528 3615, e-post: võrunaistevarjupaik@gmail.com

Õpilastööd «Jõulud pidulikult lihtsalt ja leidlikult» 5. jaanuarini Põlva Keskraamatukogus. Põlva Ühisgümnaasiumi 5., 6. ja 8. klassi õpilaste töid juhendas Anneli Kaasik.

Avatud Lõõtsade päev 5. jaanuaril kell 12 Põlva Kultuurikeskuses. Külask Tallinna Lõõtsaklubi ja kandlevirtuoos Heino Sõna. Rahvakannelt tutvustavad ka Kalle Vassila ja Heino Tartes. Kontsert tasuta.

Meespensionäride kohtumine riigikogulase Tarmo Tammega 7. jaanuaril kell 13 Põlva Päevakeskuses.

Doonoripäev 21. jaanuaril kell 9.30-13 Põlva haiglas.

Isis Sihver
isis@polvakoit.ee

Swedbanki kliendid annetasid aastaga 44 000 euro väärtuses preemiapunkte

2012. aasta jooksul on Swedbanki kliendid annetanud läbi «Ma armastan aidata» keskkonna enam kui 2,4 miljonit preemiapunkti, mille eest Swedbank on teinud heategevusorganisatsioonidele ülekandeid ligi 44 000 euro väärtuses.

Rahalisi annetusi on panga kliendid teinud annetuskeskkonna vahendusel ligi 83 000 euro väärtuses, Swedbank on omalt poolt lisanud 20 000 eurot.

Lisaks klientide preemiapunktide annetusele on Swedbank igal aastal organisatsioone toetanud. 2012. aastal annetas pank 20 000 eurot, millest 10 000 euro jaotuses heategevusorganisatsioonide vahel said kõik sotsiaalseadiah vahendusel kaasa lüüa.

16. detsembrini toimus annetuskeskkonna «Ma armastan aidata» Facebooki lehel hääletus 10 000

euro jagamiseks annetuskeskkonnas esindatud heategevusorganisatsioonidele. Igal inimesel oli võimalik anda hää oma lemmikorganisatsioonile. Hääletustulemuste põhjal jagatakse 25 organisatsiooni vahel ära 10 000 eurot.

Hääletuse esiviisik kujunes järgmiseks:

- MTÜ Kassiabi ja MTÜ Kasside Turvakodu - «Hooli ja aita kiisi koju!»;
- Eesti Lasterikaste Perele Liit - «Toeta suurperedes elavate laste hariduse omandamist!»;
- Eesti Loomakaitse Selts - «Kodutute ja abivajavate kasside ja koerte steriliseerimine/kastreerimine»;
- SOS Lasteküla - «Aitame hättasattunud peresid laste kasvatamisel»;
- Eesti Toidupank - «Toiduabi kõige vaesematele peredele».

Raha jagatakse 25 anne-

tuskeskkonna esindatud organisatsiooni vahel vastavalt inimeste hääleproportsioonile.

Teise 10 000 euro jagamise otsustasid TV3 saate-sarja «Eesti otsib superstaari» noored lauljad. Noorte superstaaride eelistuseks olid Eesti Toidupank, Vanurite Eneseabi ja Nõustamise Ühing, Tartu Ülikooli Kliinikumi Lastefond, SOS Lasteküla, Maarja Küla, Eesti Vähi-liit, SA Dharma ja Varjupaikade MTÜ.

Peagi viiendat juubelit tähistava Swedbanki annetuskeskkonna vahendusel on pank koos klientidega enam kui 45 organisatsioonile annetanud ligi 500 000 eurot.

Info: www.swedbank.ee/armastanaidata

Gaili Eding,
Swedbank AS
kommunikatsioonispetsialist

Ilmus raamat «Lühinäidendid. Väärtuskasvatuse abivahend koolidele»

Raamatu eesmärk on anda õpetajatele ja õpilastele praktiline vahend, mille kaudu innustada neid lühinäidendeid väärtuskasvatuslikel eesmärkidel kasutama ja näidenditekste julgesti modifitseerima.

Väärtuskasvatuses saab kasutada paljusid aktiiv-õppe meetodeid. Lühinäidendite kogumik on mõeldud abivahendina nende draamapedagoogiliste suundade kasutamiseks, kus põhirõhk on lavasta-

misprotsessil ja näidendi tekstiga töötamisel. Need suunad on väärtuskasvatuse seisukohalt tänuväärsed, kuna fikseeritud rolli asemel saab välja mõelda ja katsetada mitmeid alternatiivseid stsenaariume ning võrdluse kaudu on võimalik enda ja teiste väärtusi selgemalt näha.

Raamat sisaldab 27 näidendit, millest põhiosa moodustavad 2011. aastal Tartu Ülikooli Eetikakeskuse korraldatud lühinäi-

dendite võistlusele laekunud tööd. Näidendite autorite ring on lai: õpetajad, kirjanikud, huvijuhid, õpilased jne. Näidendeid on koostajad modifitseerinud ning lisatud on juhendloike ja küsimusi väärtusdiskussiooni õhutamiseks klassis.

Kogumiku koostajad on Halliki Harro-Loit, Ülle Kauksi, Kadri Ugur, Katrin Velbaum ja Mari-Liisa Parder.

Pressiteade

Valmisid noortele suunatud inimõiguste-teemalised simulatsioonimängud

Eesti Inimõiguste Keskus ja MTÜ Mondo viisid lõppenud aasta jooksul läbi projekti «Vaatan, osalen, muudan!», mil koostöös noortega valmisid inimõigusi, sallivust ja heaks kodanikuks olemist käsitlevad simulatsioonimängud ja dokumentaalfilme täiendavad arutelumaterjalid.

«MTÜ Mondo viib juba viiendat aastat läbi programmi «Vaata ja muuda», mille eesmärk on tuua Eesti noorteni dokumentaalfilme üle terve maailma globaalsetel ja kodanikuaktiivsuse teemadel ning ärgitada noori aruteludele nähtud filmide teemal,» tutvustas seniseid tegemisi Mondo vabatahtlik Liisi Rohtung.

Koos Eesti Inimõiguste Keskusega täiendati dokumentaalfilmide kogu teemaatiliste taustmaterjalide, aruteluteemade ülesannete ja harjutustega ning loodi Eesti konteksti

silmas pidades simulatsioonimängud, et noored saaksid neid iseseisvalt filmilinastusele lisaks kasutada.

Valminud materjalid ja meetodid pakuvad noortele võimalusi aktiivseks osaluseks, debateerimiseks ning arendavad noorte kaasaraäkimis- ja algatusvõimet. Materjale võib igaüks vabalt Eesti Inimõiguste Keskuse kodulehelt võtta ja kasutada, kuid dokumentaalfilmide linastuseks oma koolis, huvikeskuses või mujal tuleb filmiõiguste saamiseks pöörduda MTÜ Mondo poole aadressil dfk@mondo.org.ee

«Kõikide projekti raames valminud materjalide valmimisse andsid sisendi noored ise - Tallinnast Alatskivini ja Viljandist Tartuni -, kellega koos me filme vaatamise ja arutamisega, mis on need teemad, mis noori enim paeluvad,

• *Pentsikud lood* •

Autosaluut

Kui meie riigis uue aasta vastuvõtmisel lihtsalt pööraselt paugutatakse ja rõõmsalt raha taeva poole lennutatakse, siis meie sõbrad Euroopas võtavad hoopis hulle asju ette.

Igal vana-aastaõhtul läheb Prantsusmaal tuleroaks sadu pargitud autosid, mille süütavad noored pidutsejad. Nagu vahendab Delfi, ei tehtud ka seekord erandit ning siseminister Manuel Vallsi teadaandel põletati maha 1193 sõidukit.

Tegemist oli esimese korraga kolme aasta jooksul, kui sellised numbrid avaldati. Endise presidendi Nicolas Sarkozy konservatiivne valitsus otsustas statistika avaldamise kuritegevuse vähendamise eesmärgil lõpetada, sest autosüütajad kasutasid numbreid väidetavalt teineteise ületrumpamiseks.

Prantsusmaa praegune sotsialistlik valitsus otsustas teisiti, väites, et täielik läbipaistvus on parim meetod ning põletatud autode arv ei ole seetõttu suurenenud. Viimati avaldati statistika 2009. aasta 31. detsembri kohta ja siis põletati maha 1147 sõidukit.

Kogu aasta jooksul süüdatakse autosid mitmetel põhjustel. Kuritegelikud jõugud varjavad oma kuritegude jälgi ning inimesed üritavad petta kindlustust.

Ühel hetkel muutus aga autode süütamine uue aasta saabumise tähistamise viisiks. Selline tegevus hakkas tõsiselt levima 1990. aastatel vaestest linnaosadest pärit noorte hulgas Strasbourg'i ümbruses ja Ida-Prantsusmaal.

2005. aasta noorterahutuste ajal muutus autode süütamine protesti väljendamis viisiks. Politsei teatel süüdati vähem kui kolme nädala jooksul 8810 sõidukit.

Ometi ei põletatud autosid isegi siis suurtes linnades, nagu näiteks Pariisis, ja nii oli see ka sel vana-aastaõhtul. Minister Vallsi sõnul on autopõletamise osas juhtivatel kohtadel Pariisi eeslinn Seine-Saint-Denis, kust 2005. aasta rahutused alguse said, ning Strasbourg'i ümbrus.

Sarkozy erakonna UMP julgeolekuküsimuste riigisekretär Bruno Beschizza ütles, et statistika avaldamine motiveerib noori selliseid kuritegusid toime panema. «Me teame, et linnaosad võistlevad,» ütles Beschizza. Jõukudevaheline rivaalitsemine keskendub sellele, kes suudab süüdata kõige rohkem autosid, ning oma tegudega hoobeldakse hiljem Facebookis ja Twitteris.

Toimetas Indrek Sarapuu

Pakume lepast, haavast ja termolepast ning termo-haavast sauna sisustust.

Tooted on pingid, lavad, nurgad, saunauksed, kümblustünnid, voodirailaud, lavalaud ja lehisest terrassilaud.

Valmistame saunalavasid ja pinke vastavalt mõõtudele!

Jaama 75A, Põlva. Tel 515 4821, e-mail: eve.krall@genetrade.net.

Parimad hinnad paberipuust palgini!

- RAIEÕIGUSE JA KINNISTUTE OST
- METSAMATERJALI KOKKUOST
- ÜLESTÖÖTAMINE JA VÄLJAVEDU
- 3-MEETRISE KÜTTEPUU MÜÜK
- METSAOMANIKU NÕUSTAMINE

AS LEMEKS PÕLVA
polva@lemeks.ee
Tel/faks 799 1474, 502 1666

Töö

OÜ Rahaveski pakub tööd **METSA-VEOAUTOJUHILE**. Info 514 2950.

Teenus

PUHASTAME KATUSEID LUMEST. Tel 508 0250.

TEOSTAME EHITUS- ja REMONDITÖID. 512 6293.

TEOSTAME METSARAIET ja VÄLJAVEDU. Tel 525 8067.

Koidu müügiinfo

Ajalehe Koit müügiinfo tellimishindade, kiirtellimuse ja üksikmüügi kohta leiate Koidu koduleheküljel (<http://www.polva-koit.ee/>) aadressilt <http://www.polvakoit.ee/tellimine.html>

OHTLIKE PUUDE RAIE. 5810 8597.

Vahetus

1-toaline **KORTER** Põlvas Uus 9 (3. korrus) vahetada maa või maakodu vastu. Tel 504 7556.

Muud

KAARDID ENNUSTAVAD 24 H. Tel 900 1727, h 1,09€ /min või ennustus.ee, h 0,75 € /min.

Kuulutuste vastuvõtt toimetuses Lao 5 E-R 8-15; Bürooteenuste OÜ-s Oja 7, Põlva (1. korrus) E-R 9-12, 13-17 ja OÜ-s Kagu Express Kooli 1, Räpina E-R 9-17.

RAHVAKÜSITLUSE LÄBIVIIMINE
PÕLVA LINNA
ELANIKE ARVAMUSE
VÄLJASELGITAMISEKS

Rahvaküsitlus Põlva linna elanike arvamus väljaselgitamiseks Põlva linna ja Põlva valla ühinemise kohta viiakse läbi 14.-16. jaanuaril 2013 järgnevalt:

Esmaspäeval, 14. jaanuaril 2013:

Põlva Kultuuri- ja Huvikeskuses kell 10-14
Põlva Edu Keskuses kell 16-19

Teisipäeval, 15. jaanuaril 2013:

Põlva Kultuuri- ja Huvikeskuses kell 10-14
Põlva Kaubamajas kell 16-19

Kolmapäeval, 16. jaanuaril 2013:

Põlva Kultuuri- ja Huvikeskuses kell 10-14
Põlva Selveris kell 16-19

Komisjoni kontaktandmed:

Põlva Linnavalitsus
Kesk 15, Põlva
tel 799 9472,
e-post: info@polvalv.ee

RAHVAKÜSITLUSE LÄBIVIIMINE
PÕLVA VALLA
ELANIKE ARVAMUSE
VÄLJASELGITAMISEKS

Rahvaküsitlus Põlva valla elanike arvamus väljaselgitamiseks Põlva linna ja Põlva valla ühinemise kohta viiakse läbi 13.-15. jaanuaril 2013 järgnevalt:

Pühapäeval, 13. jaanuaril 2013:

Põlva vallamajas kell 10–16
Peri Külakeskuses kell 10–16
Himmaste Külakeskuses kell 10–16

Esmaspäeval, 14. jaanuaril 2013:

Põlva vallamajas kell 9–17
Põlva kaupluses Selver kell 12–19.30
Põlva kaupluses Edu kell 16–19

Teisipäeval, 15. jaanuaril 2013:

Põlva vallamajas kell 9–17
Põlva kaupluses Selver kell 12–19.30
Põlva kaupluses Edu kell 12–19.30

Rahvaküsitluse komisjoni kontaktandmed:

Põlva Vallavalitsus
Keldrikaela tee 2, Mammaste küla,
Põlva vald, Põlvamaa,
tel 797 6362,
e-post vald@polvavald.ee

Müük

1-toaline KORTER Põlvas Aasa 5 (1. korrus) otse omanikult.
Hind 14 500 eurot. Tel 5378 1414.

Müüa TURBABRIKETTI kojutoomisega. Tel 506 6684.

Müüa alusel pakitud Sangla TURBABRIKETTI. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Müüa EHITUSLIKKU SAE-MATERJALI ning VOODRI- ja PÕRANDALAUDA. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Mälestuste päihsekullas elad ikka meiega.
Täname Leevi Lillemäe matusebürood, kõiki sugu-lasi ja tuttavaid, kes aitasid ja olid toeks meie kalli ema

VEERA SUVI
muldasängitamisel.
Leinavad lapsed peredega

Müüa kuivad pakitud KÜTTE-KLOTSID ja PLIIDIPUUD. Vedu tasuta. Tel 505 6107.

Müüa kuivad pakitud KÜTTE-KLOTSID ja KAMINAPUUD. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

KAMINA- ja KÜTTEPUID (vedu tasuta). Tel 5620 8897.

Ost

OÜ Viirajärve ostab MÄNNIPALKI, METSAKINNISTUID ja KAS-VAVAT METSA. Tel 502 1555.

Mälestame kallist naabrit

VALENTINA TRAATI.
Avaldame kaastunnet omastele.

Perek Anepaio,
Palm, Seene

Kurvaks jäi kodu, tühjaks jäi tuba, lein raske südames.

Avaldame kaastunnet Mati Traadile perega armsa ema

VALENTINA TRAADI
kaotuse puhul.

Kölleste piljardiklubi

Teatame sügava kurbusega, et on lahkunud meie kallis

LEONORA ŠVEDOVA.
Ärasaatmine 7. jaanuaril kell 12 Tartu Krematooriumis. Pärgi mitte tuua.
Tütar ja tütrelaps pereda

Mälestame head naabrit
ELEONORA ŠVEDOVAT.

Südamlik kaastunne tütrele perega.
Perekonnad Akmenskis, B. Pirbe, Nael, Saaremäe, Otsla, Leida ja Krista peredega ja Veera

Rahu ja vaikus on Sinuga, mälestused meiega.

VALVE ASUKÜLA
Sügav kaastunne lastele ja lastelastele.

Mälestavad Elfriede, Milli, Ilse, Vilma, Leida ja perekond Kasemets

Südamlik kaastunne Viljarile perega

AINO VARESE
surma puhul.

Keskuse tee 19
majarahvas

Südamlik kaastunne lastele Hillele, Mallele ja Heikile peredega armsa ema, ämma, vanaema ja vanavanaema

VILVI KAPPI
surma puhul.
Õde Hiina-Helene, Hele ja Silvar peredega

Südamlik kaastunne lähedastele

VILVI KAPI
kaotuse puhul.

Perek Marjapuu, Mandel, Sau, Nurmoja, Teos ja Reinson

Avaldame kaastunnet Hille Kiiskile ema

VILVI KAPPI
surma puhul.

AS Põlva Haigla

Mälestame head naabrit

VILVI KAPPI.
Avaldame siirast kaastunnet omastele.

Perekonnad Kaljumäe, Jurs, Viljamaa, Kaine, Klee ning Kalju

Südamlik kaastunne Kajale perega kalli

ISA
surma puhul.

OÜ Aasa Kohvik

Mälestame kallist tädi

ERNA-PAULIINE POŠLINIT
ja avaldame kaastunnet pojale perega.

Õelapsed Ago, Anu ja Jaan peredega

Mälestan oma kallist õde

ERNA-PAULIINE POŠLINIT
ja avaldan kaastunnet poja perele ema, ämma, vana-ema ja vanavanaema kaotuse puhul.
Õde Eha perega

Pikk päevatee on jõudnud õhtusse, nüüd puhka rahus, jääd ikka meiega...

ERNA POŠLIN
5.03.1922-31.12.2012
Ärasaatmine 5. jaanuaril kell 11 Räpina Miikaeli kirikust.
Leinavad omaksed

Sind leinama jääb kodumaja, igatsema koduõu...

Mälestame ja avaldame kaastunnet omastele

TATJANA KUSTALA
surma puhul.

Perek Kotov, Palumaa, Alamäe, Järvemägi, Pedjak, Hade, Kojus, Kurg, Timmotalo ning Veera ja Vello

Südamlik kaastunne Helile ja Sirjele kalli

LAINE PUIESTEE
surma puhul.

Mälestavad Maret, Linda, Ruth, Riho, Aire, Eha, Ale, Urmas ja Karmen

Südamlik kaastunne Helile ja Sirjele peredega kalli ema, ämma ja vanaema

LAINE PUIESTEE
surma puhul.

Jaana ja Anu

Mälestame head naabrit

LAINE PUIESTEED

ja avaldame sügavat kaastunnet lähedastele.

Agu, Anu, Ülo peredega, Taimi

Päev õhtule laskus ja lõppes elurada... Südamlik kaastunne Maive ja Sirje perele vanaema, vanavanaema ja ema

LAINE PUIESTEE
kaotuse puhul.

Leevi Hooldekodu kollektiiv

Mälestame ning avaldame kaastunnet pojale ja tütre perele

VIRGE TUVI
kaotuse puhul.

Piiri 18 I seksiooni rahvas

Mälestame endist maja-naabrit

VLADIMIR LOKSI ning avaldame kaastunnet abikaasa Ainole ja poeg Raulile perega.
Korterühistu Võru 15a elanikud

Avaldame kaastunnet lähedastele ja mälestame naabrimeest

VLADIMIR LOKSI.
Perekonnad Värton, Grigorovits, Kaarna, Käärmann, Lepad, Peentaim, Urman

Avaldame kaastunnet Veerale kalli õe

MARIA MÄGI
surma puhul.

Kirävüü naised

Ei võta sõnad leinavalu, ei kuivata nad pisaraid... Südamlik kaastunne Küllile, Marjule ja Piretile peredega armsa ema, vanaema, vanavanaema ja ämma

MAHTA PRAGI
surma puhul.
Eve perega ja Hele

Ükski hea inimene ei kao jäädavalt, ta elab neis, kes teda armastasid...

Südamlik kaastunne Marjule, Küllile ja Piretile peredega armsa ema, vana-ema ja vanavanaema

MAHTA PRAGI
kaotuse puhul.
Naima, Külli ja Liia

Avaldame sügavat kaastunnet Piret Tindile

EMA
surma puhul.

Voglia Eesti OÜ

Mõttmatu kui meri on mure, lõputu kui lootus on lein...

Südamlik kaastunne Kaljule, Marjule, Piretile ja Küllile abikaasa, ema, vanaema ja vanavanaema

MAHTA PRAGI
kaotuse puhul.
Mälestavad perek K. Ploom, T. Ploom, J. Saar ja Sirje